

GORENJEČ

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 L, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župni cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Skrbimo za povzdigo tujskega prometa!

V.

Mnogokrat se je že povdarjalo in to tudi v anketi, ki je imela namen najti sredstva za povzdigo tujskega prometa, da nemško-nacionalni listi pišejo jako sovražno in obrekljivo o slovenskih deželah in o njih prebivalcih. Med temi listi se posebno odlikujeta lista «Grazer Tagespost» in «Grazer Tagblatt». Zelo bi se motili človek, ako bi mislil, da je tema listoma res toliko lezeče na nemški narodnosti in da ima pisava teh listov edini namen ohraniti takozvano nemško pos. st. Ne, samo tega namena nima. **Edino zavist** provzroča to. Tem ljudem so dobro znani naši kraji in njih krasote. Oni dobro vedo, da bi se blagostanje naše dežele silno povečalo, ako privabimo tujcev v deželo in da bode število tujcev raslo od leta do leta. Znano jim je, da bi ti tujci govorili resnico, čim bi se prepričali, da naši ljudje niso taki divjaki, kakor se jih opisuje, in tujski promet bi hitro rasel. Povzdignila bi se cela dežela in samoobsebi je umevno, da bi Ljubljana zelo, zelo napredovala. In ravno tega se boje. Boje se za svoj Gradec, kjer je naseljenih velikansko število vpokojenih uradnikov, kjer živi veliko število bogatih zasebnikov i. t. d., ki puste v mestu velike svote. Kakor hitro pa bi bili tujci pri nas tako preskrbljeni,

kakor hitro bi spoznali, da je naše ljudstvo ponižno, zahajali bi rajši k nam, ker jim naša dežela nudi lepše prirodne krasote. Opozorimo samo na to, kako so si privzadevali privabiti tujcev v znani Curloch, ki pa res ni drugega nego luknja. Pravzaprav je bilo smešno njihovo početje, ker so svojim Curlochom hoteli odvrniti pozornost tujcev od Postojnske jame, ki ga nima para na svetu. Ko bi jih mi posnemali, ker nam je priroda toliko zakladov položila v naročje, koliko koristi bi bilo za nas in našo deželo. Težko da bi se motili, če trdimo, da morajo biti pri nas zakladi, ki jih človeško oko niti videlo ni. Ako bi se — recimo okoli Vrhnike — svet bolj natančno preiskal, mogoče, da se najdejo tam še kake lepe jame, ki ne zaslužajo za ono v Postojini. Da je le zavist vzrok obrekovalnemu pisanju, nam priča tudi strastno pisarjenje imenovanih listov v zadevi slov. vseučilišča. Kako se zaganjajo v naše vseučilišče, za katero smo Slovenci pripravili toliko žrtvovati. A tudi tu jih ne vodi narodnostni moment, ker pač dobro vedo, da se radi slov. vseučilišča ne bode poslovenil ni eden Nemec. Vedo pa tudi, da bi vsled ustanovitve slov. vseučilišča padlo število vseučiliščnikov na graški univerzi; oni dobro vedo, da bi se marsikaka družina preselila iz Gradca v Ljubljano, če bo ta imela vseučilišče, vsled česar bi Gradce mnogo izgubil. Sicer Nemci vedno povdarjajo, da so oni širitelji in pospeševalci kulture, Slo-

venecem pa ne privoščijo univerze ter strastno pobijajo naša tozadevna stremjenja. Čudni so ti kulturonošci!

Vendar upamo, da ostanejo napor nemških nacionalcev brezuspešni. Pametni tujci se bodo počasi prepričali, kakšni smo Slovenci, in bodo spoznali, da iz nam sovražnih listov govori edinole zavist in drugega nič.

Mnogo tujcev se je že čudilo, kako morejo pisati njihovi listi tako obrekljivo o Slovincih. V dokaz naše trditve navedemo, kar nam je pripovedoval Nemec Dunajčan, ki je s kolesom potoval čez Kranjsko v Trst. Pripovedoval je takole:

Leta 1900 sem se namenil potovali z Dunaja preko Kranjske v Trst. Ko sem o svoji nameri govoril z nekaterimi prijatelji, so mi odločno odsvetovali, češ, da bodem moral potovali tudi po Kranjskem, da so pa tam ljudje, pravi človekožrci. Vendar potovanja nisem opustil, pač pa se podal dobro oborožen na pot, in sicer z velikim strahom. Moja bojazen je rastla, čim bližje sem bil Kranjski. Od Zidanega mostu dalje sem vsak hip pričakoval, kdaj bodem napaden. V bližini Litije se mi polomi kolo tako, da ga nisem mogel sam popraviti, na beg sploh ni bilo misliti. Udati sem se moral v svojo usodo. Četudi z največjim strahom, poprosil sem pri bližnji koči pomoči. Ljudje so opazili mojo zadrego, a z raznimi znamenji so mi dali znamenje, da me ne razumejo. Konečno smo se toliko

PODLISTEK.

Ob odkritju Zumrovega nagrobnega spomenika.

Na pokopališču v Kranju govoril danes dne 15. t. m. E. Gangl.

Danes smo se drugič zbrali na tem mestu. Privikrat smo prišli, da smo ga položili k večnemu počitku, danes smo se pa sesli, da počastimo spomin prijatelja Andreja.

Pravim: prijatelja Andreja! Zakaj, dasi je stal po svojem službenem značaju nad nami, je bil po svojem srcu vedno med nami. Njegovo dostojanstvo se ni dvigalo v nimbu odurne samosvesti v nedosežne višave, ampak njegovo dostojanstvo mu je dajalo priliko, da se je udružil v naše vrste z vsem poštenim srcem, z vsem iskrenim prijateljstvom: ni ga pretvorilo in ni izklopalo med nami in med njim neprestopne vrzeli, njegovo občevanje z nami je nosilo zmeraj znak odkritosrčnosti in zaupnosti brez prisiljene prijaznosti. Stal

je v naših vrstah kot mož blagega srca, odkritega značaja in tvorne energije. Učiteljstvo ga je nosilo na ramah, a ga je dvignilo samo nanje kot dobrega prijatelja in svetovalca, zagovornika in tovariša. Ko bi se dvignil sam nanje, bi ne ostal spomin nanj tako čist in neoskrnjen v naših srcih, in ne obračale bi se naše oči s hrepenenjem v ono dobo nazaj, ko je še bival med nami. Veselo bi se nam dvigale prsi, ker bi ne bilo več peze na njih, a danes nam je žalostno, saj se je iz telesa naše skupnosti izluščil kosček zlatega jedra, ki je padlo v to zemljo, potrebno počitka, a ne hrepenče po njem.

Delo je bilo smoter njegovemu življenju. Ni mu dalo pokoja niti tedaj, ko bi ga rabilo telo, ki je vanje sekala bolezen s strupenimi zobmi. Ali moč njegove volje je bila jačja kot odpor pešajočih fizičnih sil. Duh, prepojen z ideali, je vodil njegova pota in narekoval srcu, besedi in peresu dejanja, ki so uspevala in rodila lepe sadove na polju našega šolstva in v živahnem gibanju naše or-

ganizacije. Kot blagovestnik, noseč tešila in bodrila iz kraja v kraj, je hodil po teh cestah in strminah. Spotoma mu je razmišljal duh, kaj naj ukrene, da nam napravi delo lažje in napor uspešnejši, da nam ne bo poklic jarem tlačanstva in življenje brez solnca. Nikoli nisi zatorej videl na njegovem licu tistega izraza, ki ti odkriva zlobnega zasednika, da ti dá ob vsaki najmanjši priliki okusiti krutost svoje moči. Od vse njegove osebnosti je odbegnila senca. Kazal se nam je v luči svoje plemenitosti. Zato je bil v svojih delih, nam izvršenih v prid, pravi demokrat, ki je cenil vrednost dela in sodil delavca po uspehih njegovega prizadevanja. Ni nas presojal izza mize in izza knjige: življenje, ki ga je živel z nami, nas je zblizžalo tako, da ni bilo med nami in njim nobenih skritih namenov. Beli dan je sijal na naša skupna pota!

Tukaj, ob tej grudi, so se razmaknile steze. Njegova se je iztekla v hladno zemljo, naše drže po sunnem, neprijaznem življenju. Mnogotero srce, tolažbe potrebno, priroma v

sporazumeli, da želim kovača. Prišel je mladenci in me peljal do kovača, ki pa tudi ni znal nemški. Silno sem se zbal, ko se je kar hipoma odstranil. Misli sem, da je šel koga iskat, da sedaj bode po meni. Boječ se najhujšega, sem šel pod kovačnico, da jo morem odkriti o pravem času, če bi mi pretila nevarnost. Jako sem se začudil, ko pripelje kovač s seboj domačina, ki je znal nemški in je potem služil za tolmača. Za mal denar mi je kovač popravil kolo, žena njegova pa mi prinesla kislega mleka in črnega kruha. Čudil sem se tem nesebičnim ljudem, ki se obnašajo kot najbolj omikani ljudje. Bil sem že mnogo po svetu, a med svojimi ožjimi rojaki Nemci nisem našel take postržljivosti. Tako je govoril pošten Nemec.

Da bodo pa naši obrekovalci še prej ostali na cedilu, poučujmo ljudstvo vsestransko o veliki koristi, ki ga nam lahko donša tujski promet. Poučujmo ljudstvo, kako mogoče ta promet povzdigniti vedno višje in višje, ker nam sčasom lahko donša velikanski dobiček.

Ker je naše geslo: »Čisti računi — dobri prijatelji,« ne moremo si kaj, da se ne dotaknemo postopanja uradnega lista, naše deželne vlade, »Laibacher Zeitung«. Dolžnost vlade je pospeševati tujski promet. Da vlada stori že svojo dolžnost, če priobči v svojem glasilu kako kratko notico, to odločno zaničamo, osobito še, če potem čez par dni poroča o kakih demonstracijah tako tendenciozno, kakor se je godilo po domžalski aferi, ali po kazinski aferi, ko se je hotelo na vsaki način dokazati, da so Slovenci streljali v kazino, četudi ni bilo mogoče kljub vsem naporom najti nobene kroglice v kazinski kavarni. Radi priznavamo, da deželni vladi ni mogoče vplivati na nemško nacionalne liste, naj pišejo resnico, a pri svojem organu bi pa pač lahko to dosegla, če ima resno voljo izpolnovati svojo dolžnost s tem, da skrbi za povzdigo tujkega prometa.

Ravnokar se je dognalo, da so v Domžalah streljali Nemci na Slovence, radovedni smo, kako bode popravila »Laibacher Zeitung« krivico, ki jo je storila slovenskemu narodu.

težkih urah semkaj, da se potoži prijatelju. Morda ga prižene semkaj tudi želja, da bi se zopet rado združilo z njim. On to ume, saj je bil naš prijatelj, zatojer mu lahko to povemo — njemu, dobremu Andreju!

Da, umrl si — in vendar živiš!

Izprehodi po Italiji.

Odlomki iz popotnega dnevnika. Piše Fran Kr—vec.

II.

Spomini na Napolj.

«Vedi Napoli e poi mori!»

«Oglej si ga in potem umri!» V resnici pod onim azurnim svodom kakor v predpodoči raja; ob onem večnomodrem sirenskem valovenju Oceanovem, ki liki moder flor obema pokrajino kakor ob vratih večnosti, ob vedno gonobečem ognju Vezuva kakor v Dantejevem peklu!

Iz večnega mesta kakor nedeljski izprehod se ti zdi v Napolj. Nič tistega arhitektoničnega kakor v Firenci, ki tako utruja oko. Nobenih Titonovih slavolokov in starih napisov, ki nam moré duha. In beneskih palač polnih stebričja,

Govor poslanca dr. Andreja Ferjančiča

v državni zbornici dne 16. m. m.

Konec.

Z alpskimi železnicami se bo seveda napravila druga zveza. Toda dandanes ne zadostujeta niti dve železnici za prevožno vojnih mas, ako se hoče biti pravočasno na mestu. Zaradi tega bi bila železnica, ki sem jo skiciral, in ki bi vozila s Štajerske direktno od Zeltvega preko Kamnika, Ljubljane, Vrhnike, Hotedršice v Sv. Lucijo, tudi zelo dalekosežnega strateškega pomena.

Zagatne železnice, ki jih imamo v deželi, se morajo imenovati tudi dolenske železnice. Pri dolenskih železnicah smo doživeli zgled, da so te železnice, pri katerih ni bilo videti življenske sposobnosti — zakaj dežela Kranjska je v začetku krvavela ob velikih vsotah, ki jih je morala plačevati kot garancijo — nekaj časa sem aktivne ter so deželi Kranjski že povrnila izdane garancijske vsote.

Kako bi se promet na teh železnicah šele povzdignil, ako bi ne prenehale tam, kjer bi se morale najnujnejše nadaljevati, baš pred najbolj blagoslovljenim delom dežele, pred takozvano Belo krajino, ki ima obnovljeno vinogradstvo in druge plemenite naravne produkte. Belokrajina ne more svojih pridelkov na nobeno stran spraviti v prid.

Prevoz preko strmih visotin in gor podraži pridelke tako zelo, da jih ni mogoče spraviti na trg za konkurenco sposobne. Tedaj že iz gospodarskih ozirov za te pokrajine in njih prebivalce je neizogibno, da se odloči nadaljevanje dolenskih železnic preko Novega mesta v Belo krajino.

Nadaljna zveza s Karlovcem je vprašanje časa. Ta železnica bi bila transverzalna, ki bi bila istotako v gospodarskem kakor tudi v strateškem oziru velike važnosti. Vezala bi Ogrsko in Hrvaško preko Ljubljane in bi tvorila potem zvezo na moji skicirani železnici v sv. Lucijo s Primorjem in državnimi mejami.

Ako preudairimo vse to, moramo in smemo upati, da se k izvedenju teh prog dovoli deželi v prvi vrsti nekoliko tega, česar ji nove alpske železnice ne bodo nudile. Potem pa bi

ne »Canala grande«. Sanje, sanje! vse okrog sam blažilni sen! Sanjavi, življenjapolni, lahko-misljeni Napolj! Tebe se da uživati samo z občutki sanjavca, življenjehlepa, lahko-misel-neža! Čist od samih zlatih solnčnih žarkov pleten pajčolan večnega sanjarjenja te obdaja! Nič rimljanske častitljivosti, nič beneške res-nobnosti, vsega kakor si hočeš, da te vži-vamo, razumevamo in ljubimo, liki prijatelj, ki ga z vsemi njegovimi napakami objema naše ljubeče srce! Tebe večnosnivajoči Napolj vživa samo sanjar! Pa da gleda veletoke gromeče lave oko brez sanjarskega poleta, kako bi se pred njim zvil mogočni Vezuv v teman plašč, in solnce na večnomodrem nebu napolitanskem bi se mu zatemnilo, in metropola sanjarskega kraljestva bi se ogrnila v tužen mrak. Rimskih kapitelov in jonskih stebrov, kolosejev in pan-teonov ne smeš iskati v Napolju; bil bi ob ves dobiček, s čistim namenom, da zasnivaš, rajskoblaženo v nečuti harmoniji o nevidjeni lepoti priromaj v ta tempelj narave. Oh povem Vam še enkrat — sanjarje! Kaj drugega kot sanjarje! Tu ne moreš študirati kakor po vatikanskih galerijah, ne premisljevati kakor

bila tudi država osvobojena garancijskih pri-spevkov, ako se dogradi proga preko Kamnika in končno bi se s tem ustvarile jako važne strategične priprave.

Ako tedaj s tem končam svoja izvajanja glede železnic, ki tvorijo en zistem in eno sklenjeno celoto, si ne morem kaj, da ne bi opozoril še na eno lokalno železnico, ki bi se dala napraviti z malimi stroški, in glede ka-tere je obžalovati, da se ni zgradila v začetku gradnje alpskih železnic.

Prihranili bi se bili tisočaki in tisočaki, ako bila takrat izvedena kratka železnica Škofja Loka-Zelezniki v selško dolino.

Kako ogovorne množine tovrne vožnje in kake vsote prihrankov bi se napravile s prevažanjem materiala k gradnji novih že-leznic na tej progi, mesto po ovinkih preko Gorice, dasi bi zgradnja te železnice zahtevala le male stroške ter bi tla ne delala nikakih težkoč.

Ker pa je dolina sama na sebi zelo ro-dovitna in ker se nahajajo tam zelo veliki in dragoceni gozdi ter se les in drugi naravni pridelki zopet zaradi velikih tovrnih stroškov ne morejo spravljati s pravo ceno na trg, prosim nujno, da se vlada tudi za to železnico dobrohotno zavzame.

Ako si popolnoma h koncu še dovolim pripomniti par besed h železniškemu vprašanju, ki je zakonito že zagotovljeno, je to železnica Kranj-Tržič.

Pred dvema dnevnoma sem interpeliral prevz. gospoda vodjo železniskega ministrstva ter sem bil k temu primoran, vsled nekega razburjenja, ki vlada v prizadetih krogih, ker se je železnica že pred dvema leti zakonito zagotovila, a gradnja se še do danes ni raz-pisala.

Priznam, da se je stvar deloma zavlekla tudi s tem, da se je pri prizadetih pojavilo vprašanje glede električne gonitve, pa na drugi strani sem uverjen, da bi se bila tudi ta stran zadeve — ne glede na vse druge — v tem času lahko uredila, ako bi se bilo eks-peditno postopalo.

Sedaj se je vzdignila mestna občina tržiska ter se obrnila do nas, naj storimo vse, da bo vlada opustila ta svoj zavlačevalni zistem.

o mogočnovaleči Tiberi, gledaš — in sanjaš in vse je kakor bajka. Norostno, živahno vrvenje in ropot v neuglajenih ulicah kakor v knjigi bajk! Zlatorožnati lesk, ki se razliva od ploskih streh do najzadnjega kotička, ki mu ni meje in konca, za naše severno cko tako mameče, tako usnavajoče kakor fata morgana . . .

Bilo je v prvih popoldanskih urah. Mo-gočne orglje v katedrali sv. Januarja so od-pele in iz nje polutemnih prostorov stopam ven v božje pomladansko solnce na napolitansko »chiajo«. Kar je Dunaju Prater, to je Napolju — morsko nabrežje. Aleje, perivoji, nasadi, za-bavišča vse tako lepo razporejeno. Vstavim se ob vzorni cesti in se vsedem tik nje na klopico v senci oranž. Slika za sliko se koleba pred mano; vse tako pestre in raznolike, da jih čuti niti ne morejo sprejeti v vsej njihovi obsežnosti. Tukaj so podani le spomini; slike motne in zabrisane, kot se prikazujejo zbu-ženemu sanjavcu.

Elegantni svet napolitanski prihaja na korzo. Polnokrvni iskri arabci vozijo mestno plemstvo po raskavem tlaku. Med njimi mali pleteni vozički, v njih upreženi poniji, brzđani

Tudi jaz upam, da sedaj, ko sta minili že dve leti, odkar je železnica zagotovljena, in so poprej minila desetletja, preden so prizadevanja prizadetih imela uspeh, da se je ta za potrebno in koristno spoznana in predložena železnica zagotovila, da sedaj vlada gradnja te železnice z vsemi sredstvi in z vso odločnostjo pospešuje.

S tem končam. (Pritrjevanje.)

Dopisi.

Z Bleda se nam piše: V zadnjem »Gorenjcu« ste objavili mej blejskimi novicami notico pod zaglavjem »Katoliška usmiljenost«. Tam se poroča, da je v petek zvečer utonil v jezeru nek železniški delavec, kateremu pa župnik Oblak drugi dan ni dal zvoniti, kakor se pač more zahtevati. V torek ob 7. uri naj bi se ponesrečenca pokopalo, a ob 10. uri šele je prišel mežnar v občinsko pisarno in zahteval mož, ki naj bi reveža zagrebli. Tako je glasom Vašega poročila župnik pustil ležati reveža v tej vročini kakor — poginolega psa. Prosimo Vas, da to notico resnici na ljubo nekoliko popravite. Dotični delavec je utonil v soboto. Grobokop je v nedeljo omenil župniku, da je neki delavec ponesrečil. Župnik mu je odvrnil, da o tem ničesar ne ve. Stoprav v ponedeljek zjutraj je župnik, grede v solo, izvedel, da leži ponesrečenec v mrtvašnici in sicer brez krste na obdukcijski mizi. Nato se je napotil v občinsko pisarno povprašat, kaj in kako mislijo z mrtvecem. Popoldne ob štirih je imel opraviti v župnišču okrožni zdravnik dr. Klimek in župnik ga je opozoril, da leži mrtvec na obdukcijski mizi. Zdravnik ni o tem ničesar vedel. Ob šestih se je dr. Klimek povrnil in izročil župniku smrtovnico s pripomnjo, da je delavca prihodnji dan ob sedmih zjutraj pokopati. V ponedeljek zvečer niso zvonili mrliču, ker bi morali to storiti baš v času, ko je v parku pred zdravsko hišo igrala godba. Župnik je ustregel želji zdravniške komisije in je ustavil zvonjenje ob napominanem času. V torek ob sedmih zjutraj je bil župnik pripravljen pokopati ponesrečenca, a nikjer ni bilo mož, ki bi mrtveca

in vladani od mladoletnih »marchezov« in »contijev«. Na polisipski polootok speje njih polet kjer hladnejši pihajo vetrovi.

V mladi travi ob cesti leži in se naslaja ob sladkem brezdclju napolitanski proletarec. »Dolce far niente« je merilo njegovemu življenju. Leži v travi in srka ostrige. Ali zavida bogatim plemičem, ki v prelestnih kočijah švigajo kraj njega ali se jim posmehuje? Ob brezdclnosti uživa, to se mu čita na obrazu. Dolgo sem ga premotrival brezdclneža, ležečega v travi, in v spominu se mi je obudila mična anekdota, ki sem jo čul nekoč v veseli družbi. Bil je vroč poletni dan in v senci košatih dreves ob cesti so lenarili trije cigani. Prijezdi mimo graščak iz bližnjega gradu. »Lenuhata golazen, vi cigani! Kdor je najbolj len izmed vas dobi cekin!« Prvi cigan skoči kvisku in pomoli graščaku svojo desnico. Drugi se polagoma vzravna v travi. Tretji pa mirno leži v travi, ne da bi se zgenil, veli graščaku: »Gospod, ako ste tako dobri, da mi daste cekin tu notri v ta žep!« — Koketne napolitanske matrone se v blestečih karocah peljejo na izprehod nič manj, da ne leže na baržunastih

prenesli iz mrtvašnice. Ko je župnik prišel ob desetih iz sole, še ni bilo nikogar in zato je poslal cerkovnika v občinsko pisarno z naročilom, da naj preskrbe dva moža, ki bi zanesla umrlega iz mrtvašnice k jami. Po obstoječih predpisih in navadah je namreč naloga občinske uprave, zagrebsti ponesrečence. To je resnica na tej zadevi. — Konečno naj še pripomnimo, da dopisnik toži, ker v soli ni poletnih oken, ampak dvojna steklena, kakor pozimi. Dopisnik naj se potruži pod streho in tam bo našel, česar pogreša. Zakaj se žalusije ne obesijo, nam ni znano.

Iz Šoštanja.*) Rimsko-katoliški župnik Ivan Govedič, katerega čedne lastnosti so dovolj znane po širnem svetu in katerega razkošno življenje daje dovolj pohujsljivosti faranom, je pokazal s svojim činom na sv. rešnjega telesa praznik, da ne spoštuje cerkveni obred ter običajno spoštovanje in častenje edinega praznika, katerega cerkvena svečanost se pod milim nebom v proslavo prevzvišenega bitja praznuje. Povsod izkazuje verni kristjan prazniku sv. rešnjega telesa čast s tem, da okiňa svoj dom, posebno okna s podobami, cvetlicami ter prižiga sveče, ko se pomika procesija pobožnih kristjanov mimo doma. Ed'ni župnik Ivan Govedič z njegovo ljubo Ano, še vedno gospodujočo v farovžu pri Sv. Mihelju, ne čuti se ponižanim pred Najsvetejšim, pred sv. rešnjim telesom. Ta dva ljubljena ne poznata rimsko-katoliških običajev in slavljenja, ta dva poštenjaka in uzora vernega kristjana zapirata s polki oknja ter se ne zmenita za kršenje naše vere. Predrzne se pa še taki sramotilec naših obredov, da vodi še sam procesijo, da sam nosi presvelo rešnje telo, ne meneč se za dejstvo, katero je učnil z zaničevanjem naših običajev in obredov. Vprašamo se, je li smo res prišli tako daleč, da se nam še tista trohica neomadežene vere do prevzvišenega mora vzeti, predno pridemo do verskega obupa. Jeli smo res tako zaničevani rod, 'a ni pomoči nas rešiti dušnega pastirja, zaničevalca cerkvenih običajev in obredov, oskrunitelja našega spoštovanja do rimsko-katoliške cerkve? Je li resničen namen višjega dušnega pastirja

*) Pomotoma zakasnelo.

sedežih. V njih družbi koprneče črnokodre hčerke južnega solca leno in zaspano igrajo s svojimi pahljačami. V to pestro sliko se pletejo še mnoge druge pestrejše. Genjeni citatelj, si že čul kdaj o široznanih napolitanskih dvokolnicah? Med civilizovanim vopzovjem kaj nazadnjaško učinkujejo. Vsako mesto od sedežev do osojnic je zasedeno; na konju sedi priganjač! Ubogokljuse, ki pezo desetorice oseb komaj vleče! Največ se poslužuje tega prometnega sredstva služinčad, pa tudi okoličanski viničarji in ribiči polnijo prostore teh čudnih vozov. Iz hrušča in šuma teh vozov kaj neharmonično odjekuje riganje oslov. Brezsrčni priganjači te flegmatične živali, ki se je tu poslužuje staro in mlado, visoko in nizko pa s svojim upitjem še prekašajo neprijetne glasove teh neumnih živali. Ubogi napolitanski osel! Vse jezdi na njegovem potrpežljivem hrbišču! Starci in otroci, ribiči in viničarji, kmetice s polnimi košarami zelenjadi, postrežčki, uradniki; lepa je slika in vredna mojstrskega čopiča, kadar jezdi bradat kapucin ponižnega osla po strmih, ozkih ulicah navzgor.

Konec pril.

kneza in škofa lavantinskega, nas prisiliti, da si zberemo drugo vero in druge obrede, da moremo pobožno in verno opravljati naše molitve in se rešiti duševnih bremen. Je-li se ne smemo poslužiti prošnje vnovič: Reši nas, o gospod! Ako Ti je, knez in škof Mihelj lavantinski, resna volja imeti pod Tvojo pastirsko palico verne in v veri zadovoljne ovčice verne kristjane — potem reši nas oskrunitelja in nečastilca presvetelega Rešnjega telesa.

Tratarske novice.

— Posebnih novic iz našega kraja nimam poročati. 3. t. m., to je prejšnji ponedeljek, se je usula nad Gorenjo vasjo toča, kakršne ljudje ne pomnijo. Posamezne so tehtale po 20 do 40 dkg. To je bilo ropotanje. Napravila je mnogo škode; tako je pri soli razbila okna in streho. Seve ni čudno, po naših klerikalnih stebrih je dandanes svet silno spriden. Nobene vere več ni in nobenega poštenja. Res, poštenja pa ni, posebno pri naših klerikalcih. To se je pokazalo pri konsumu na Dolenji Dobravi.

— Konsum ali zadruga na Dolenji Dobravi gre rakom žvižgat. Prejšno nedeljo je bil sklican občni zbor. Ker pa menda računi še niso v redu, jo je načelnik pred zborovanjem popihal v Gorenjo vas, da tako prepreči zborovanje. Ko so ljudje videli, da jih je zapustil njih vodja Krušenk, sli so po našega župana Jelovčana in zahtevali, da naj on vodi zborovanje, kar je na vsestranski pritisk ljudstva tudi storil. Navzoči so soglasno zahtevali, da se naj konsum zapre, zapečati in ključ izroči primerni oblasti. Seve se to ni moglo zgoditi, ker se po mnenju sodnije ni vršil pravilno občni zbor. Kar je o tem poročal »Slovenec«, je zlečna laž.

— Načelnika Krušenka pritira žendarmarja. Ta vseskozi katoliški mož je moral radi varnosti v spremstvu oboroženih angelov ta dan iz Gorenje vasi v Dobravo. In ko ga je zagledalo ljudstvo, je završalo med tem. Srečen je bil, da je imel tako spremstvo. Kdo bi se ne ustrašil takih duhov in še tako obdanih z železjem.

— Vrtar govori. In za besedo je poprijel naš znanec Vrtar: Može, naša zadruga je sijajno shajala; imela je sicer več predsednikov, blagajnikov, še več dobička v začetku. Ta dobiček in da gre zdaj vse narobe, tega je gotovo kriv, četudi moj največji prijatelj Krušenk. On kakor jaz sva velika katoličana, četudi včasih . . . , vendar njemu ni nič upati. Blaga ni, denarja ni, nekje pa mora biti. Gotovo ga mora imeti predsednik; zato se naj preišče hiša, odpro skrinje in njega se naj sleče do nagega. Gotovo se kaj dobi. Pred žendarmom si je moral sezuti ta katoliški mož. V čevljih sicer ni bilo drugega ko malo smeti. Drugače je bilo, ko so se odpirale skrinje. V eni so dobili vrečo kave, drugod kos blaga i. t. d. In ljudje, to videvši, zaklicejo: Vrtar je mož, on naj živi! In Vrtar se zahvali za to priznanje in nadaljuje: Saj ste slišali Kaparjevega Matevža, ko je bil kaplan pri nas, kako je pridigoval o ladiji in viharju. Kakor največji vihar ni mogel razbiti čolna, tako je z vsako napravo na katoliški podlagi in tudi z našo zadrugo. Ta bi se vedno trdno stala, samo če bi bilo kaj poštenja. Tega ni in zato je vse narobe.

— Vse je res narobe. Zadruga na Dolenji Dobravi je zopet zgled, kako nevarno je za naše ljudi kupčija, o kateri se prav nič ne razumejo. Nasledki bodo prepiri, pravde in plačila da bo strah. Marsikak kmetič bo dal par voličev, če se ne več iz hleva. Nekateri že razjajo proti Ameriki, drugi še bodo. Ljudje se jeze in togote na odbornike in vodje teh prenapljenih novotarj. O vi kratkovidneži! Jezite se na one, ki so vas zape-ljali v to in to je politikujoča duhovščina. Kaparjevega Matevža ni več blizu, da bi rešil potapljaljoči čolnič. Tudi dr. Ev. Krek ne pride več s svojim evangelijem. Nad te, Vrtar! Če otrokom damo nevarno stvar v roke, se nikar ne jezimo na otroka, če se kaj zgodi, ampak na onega, ki je tako nepreviden. In taki neprevidneži so tudi duhovniki, ki ljudi v to silijo, ki so toliko za kaj tacega zmožni ko sezuli Krušnikovi čevlji.

— Imamo pa pri nas tudi vese-lice. Zadnjo nedeljo so imeli veselico s predstavo in plesom v Gorenji vasi. Vse se je vsrilo prav lepo v občo zadovoljnost brez vsakega nereda. Obiskalo je nas več Ločanov in iz sosednjih vasi. Vsa čast našemu za na-predek vnetemu županu Jelovčanu. On je duša vsega življenja.

Tedenski politični pregled.

Deželni zbori bodo sklicani jeseni na kratko zasedanje.

Železnični krediti — dovoljeni. Kör-berjeva vlada je l. 1901 predložila zbornici dva velika načrta, za katera mora država najeti približno milijardo kron. To so tako-zvane vodne ceste na Moravskem, Češkem in v Galiciji, druga železnična zveza s Trstom skozi Bohinj in v zvezi s to že-leznico Lvov-Tambor-Usok. O vodnih cestah sploh še ni sledu, a pri železnih se se uračunali inženirji, ki so delali načrte in proračune. V smislu zakona z dne 6. junija 1901 je bilo dovoljenih 224.409.000 kron. Vlada pa je sedaj nujno zahtevala še 91.685.000 K, in sicer kot dodatni kredit za tekoče leto v znesku 60.662.000 kron in za naslednja leta še 31.023.000 kron. Vsled ostrih napadov v zbornici je odstopil bivši železnični minister dr. vitez Wittek. Zadnji čas so se dodatnim kreditom ustavljali Čehi in Poljaki ter pretili z obstrukcijo, ako vlada obenem ne obljubi, da podpravi nekatere železnice. Ministrski predsednik baron Gautsch je slovesno obljubil, da v svrhu podpravljenja stori vse pri-merne korake. Po dolgih obravnavah med strankami in vlado so se vendar odločili češki poslanci, da dopuste razpravo, ki se je vsrila in so bili krediti dovoljeni.

Olajšave v vojaški službi. V brambnem parlamentarnem odseku je povdarjal bram-bovski minister Schönaich, da vojna uprava gotovo izpolni svoječasno obljubo ter odpravi orožne vaje v 11. in 12. letu vojaške obvez-nosti. Dveletna aktivna služba pa je itak že zagotovljena v novem brambovnem zakonu ter se uveljavi z zakonsko novelo, ako poli-tične razmere kmalu se ne dopuste, da se novi brambni zakon predloži državnemu zboru.

Macedonija. Nedavno so ubili Turki več kristjanov. Turkom ni bilo vstreženo s tem, da so ubili te nedolžne ljudi, še mrtva trupla so razmesarili, iztaknili oči, odrezali ušesa in nosove, izvlekli drob, odsekali roke in zlomili jim noge, tako da jih je bilo strašno

pogledati. Oblasti in vse ljudstvo pozna in ve za morilce, toja oblast jih noče pre-ganjati in prijeti, le druge nedolžne kristjane zapira in muči mirne seljake, da bi priznali, da so oni izvršili umor, ne pa Turki. Poleg nedolžnih žrtev, ki so jih že ubili, hočejo še obsoditi na smrt drugo nedolžno rajo. Vsled tega dogodka se je polotil vseh vaščanov v onem kraju grozen strah, mnogo jih je že po-begnilo na Srbsko in Bolgarsko.

Rusko-japonska vojna.

Vladivostok je blokiran. Vladi-vostok je sedaj blokiran in ostro zastražen. Nobena ruska ladja ne more iz pristanišča. Le torpedovke gredo do vhoda.

Ker so Japonci zavzeli Sahalin, je po-stala morska cesta Laperouse in ožina Tsu-garu čisto japonska zveza med morji zahodno in vzhodno od japonskega otočja. V slučaju vojske zamore Japonska zapreti vhode v te vode, tako da je sedaj rusko obrežno ozemlje po japonski posesti odrezano od zveze s tihim oceanom.

Dopisnik «Novega Vremena» iz Gunčulina javlja, da je ruska armada zdaj na tako visoki stopinji vojnih priprav, kakor ni bila še nikoli. Vse, kar je manjkalo, je zdaj po energiji Linjevičevi prirejeno; brezlični brzo-jav, telefonske zveze i. t. d. in topništvo je urejeno in izvežbano. Zato zdaj ne bi bil pravi čas, da se govori o miru. Značilen je pristavek dopisnika: V armadi se vedno po-gosteje pojavlja želja, da se naj vprašanje o vojski in miru predloži ljudskemu zastopstvu.

General Kuropatkin je težko bolan in leži v Gučulinu. Njegovo poveljstvo je začasno prevzel general Batjanov.

Glavna sila šeste armade se v brzih po-hodih bliža reki Tumen. Od Vladivostoka sproti poslani ruske čete japonske ofenzive niso mogle zadržati. Šesta armada v treh kolonah prodira po cesti proti Hoj-Jonu, kjer se Rusi pripravljajo za najresnejši odpor.

Gorenjci! Jutri v nedeljo v Ljubljano na velikan-sko narodno veselico v prid Prešernovemu spo-meniku. — Začetek ob štirih popoldne.

Novičar.

Osebnost. Muzejski kustos dr. Valter Šmid je imenovan dopisnikom c. kr. centralne komisije za umetnost in ohranjevanje zgo-dovinskih spomenikov na Dunaju.

Prazne duhovniške obljube. Ko se je škof Jeglič v svoji trmoglavosti odločil sta-viti peto kolo na polju šolske izobrazbe ne v Ljubljani, ampak na šentvidskem polju, na-migavalo je njegovo časnikarsko trobilo, kak udarec je to za Ljubljano in kake koristi da bo imel od teh zavodov Št. Vid in njegova okolica. Kakor vse kaže, bo Ljubljana pre-bolela to nesrečo brez posebnih posledic, ali tudi blagoslov za šentvidsko okolico noče na dan. Kako je bilo s pričakovanim zaslužkom, vedo najbolj šentvidski kmetje in obrtniki. Šel je v roke tujcev. Ali do zadnjega se je ljudi pridrževalo v veri, da bodo šentvidski otroci lahko iz doma pohajali to šolo. Kako bo prijetno, mislili so si starši za srednjo šolo godnih otrok, če se bo naš fant šolal

doma in zastonj, jedel in stanoval bo doma, v šolo pa pojde v škofove zavode, v prostih urah bo še lahko pri delu pomagal. Sedaj pa je škof Jeglič prišel na to, da bi se tako razmerje ne zlagalo s predpisi tridentinskega koncila. Zavodi so strog internat, tudi otroci iz Št. Vida in okolice morajo popolnoma vstopiti v zavod in plačevati 400 kron na leto za dva meseca naprej ali pa so jim za-prta vrata tega dobrodelnega poslopja. To se je sedaj šola povedalo ljudem in danes de-belo gledajo kmetje v Št. Vidu na škofa Jegliča in obenem na tridentinski koncil. Zaradi tega kličemo našim ljudem vnovič: Bodite previdni!

Odkritje žumrovega nagrobnega spome-nika na tukajšnjem pokopališču se je vsrilo danes ob polsestih na slovesen način. Pri tej priliki je imel c. kr. realčni učitelj Engelbert G a n g l slavnostni govor, katerega objavljamo v današnjem podlistku. Učitelji kranjskega okraja so zapeli dvoje temu slavlju primernih pesmi.

Langobardsko groblje v Lajhu. Meje grobišča se kažejo vedno bolj očitno, ležalo je večidel v ravnini in se le redko raztezalo v breg. Ob severozahodni meji se je od-krilo troje lončenih piskrov, ki so bili zelo priprosti iz precej s kremenovim peskom po-mešane ilovice s prosto roko napravljeni; enak večji pisker se je dobil tudi na severo-vzhodni strani z žganimi kostmi in pepelom, toda brez priložkov. V grobovih zadnjega tedna je bilo mrličem priloženih precejšnje število starega denarja, železnih nožev, bro-nastih in srebrnih zapon s posebnimi novimi oblikami, kresilnikov, bronastih in sicer zelo lepih prstanov in lepo število koral razne barve in velikosti. Posebno bogat je bil pa ženski mrlič groba št. 170, ki je imel obleko na vratu iz pasu, speto s prekrasnima srebr-nima in pozlačenima zaponama z zmajevo glavo. Oko zmaja je vloženo z rdečim kamnom, istotako cel srednji del. Na prsih je bila pritrjena obleka z lepo srebrno in po-zlačeno zaponno s sokoljo glavo; tudi le-ta za-pona je bila v sredi okrašena z rdečim kamnom. Poleg rogljatih zapon so te najlepše zapone celega grobišča. Dobilo se je pa še nekaj okroglih srebrnih zapon z okraski in dvoje že-leznih zapestnic. V grobu št. 180 so bile pri-ložene poleg starega (še ne očistene) de-narja in srebrnih zapon, železne ovčje škarje, več vil in manjša sulica. Do danes opoldne se je prekopalo 182 grobov. Ravno kar pre-kopani ženski mrlič groba št. 182 je imel lično srebrno in pozlačeno zaponno s tičjo glavo («Greif») in več zelo lepih millefiori-koral.

Vaditeljski zbor «Gorenjskega Sokola» pozivlja tem potom vse člane, naj se udeleže izleta na Jesenice dne 6. avgusta t. l. kolikor mogoče v obilem številu v društvenih krojih. Koračne vaje se vsrijo v torek, dne 18. t. m. in prihodnji torek dne 25. t. m. ob 9. uri zvečer v telovadnici.

Državno ustanovo za potovanje po Ita-liji in Grski je dobil profesor kranjske gim-nazije, g. Anton Jeršinovec.

Prve obsodbe radi domžalskih dogodkov. Okrajno glavarstvo v Kamniku je izreklo ob-sodbe, ki opravičeno razburjajo vso sloven-sko javnost in ki bodo gotovo našle globok odmev tudi pri drugih Slovanih. Cela vrsta oseb je bila obsojena radi tega, ker je kli-cala na slovenskih tleh «Zivio!» in «Nazdar!» — Obsojenih je pet Kamničanov in 11 oseb iz Domžal in Stoba deloma na 24 urni zapor,

nekaj pa tudi na 3 do 5 dni zapora. Obsojeni so ljudje, ker je okrajni glavar Chron izjavil, «da so s svojo navzočnostjo na množico hujskajoče vplivali», ne da bi vedel povedati, ali so sploh kaj upili.

Oproščena sta bila pri deželnem sodišču dne 12. julija visokošolca Svetek in Vodeb, katera je tožilo državno pravdarstvo radi hudodelstva težke telesne poškodbe, storjene kadetu Malitschu ob priliki demonstracij proti Karnijolcem meseca septembra lanskega leta.

Nesreča. Iz Škofje Loke se nam piše: Dne 2. julija t. l. okrog 4. in 5. ure popoldne se je kopalo v tukajšnjem mestnem kopališču več občinstva. Med drugimi je bil tudi g. Anton Dolinšek, trg. pomočnik pri g. Koceliju. Sokopajoči se učitelj, g. Slavko Flis, hipoma začuje klic nekega dijaka, stoječega poleg kamnoseka Francesca Casanova: «Tu je pa nekdo na dnu vode!» Gospodu Flisu se je čudno zdelo, kako morejo dotičniki tako flegmatično zreti v vodo, ako se je pripetila kaka nesreča, ne da bi klicali na pomoč. G. Flis torej požuri korake proti omenjenemu mestu in res zapazi v globočini 3 do 4 metre človeško truplo z razkoračenimi nogami in rokami. Spustil se je hipoma za utopljencem ter ga oprijel, toda iz tolike globočine ga s prv. m. sunkom ni mogel spraviti na dan. Prišel je torej sam nad vodo in zaklical: «Pomagajte, sem že vodo pil!» Bilo pa ni nikogar, ki bi pomagal. G. učitelj Flis se požene vnovič pod vodo ter srečno privede utopljenca, g. Antona Dolinška, na suho. Toda Dolinšek ni več dihal, bil je že popolnoma temno-modre barve. Po preteku pol ure šele se je posrečilo g. Flisu z neprestanim drgnjenjem s kisom, da je Dolinšek zadihal, natar so ga prepeljali domov. Poklicani zdravnik je izjavil, da je viselo Dolinšekovo življenje na niti, ker je imel uže v pljučih vodo. Vsi, ki so bili navzoči trdijo, da je g. učitelj Flis s tveganjem lastnega življenja rešil — drugo življenje. Plemenito delo! Naravnost nesramo je torej, ako je zahteval takoj drugi dan omenjeni kamnosek Casanova, prisedeši k g. Koceliju, izplačilo za rešitev, ko vendar ni trenil z rokami in svrhu rešitve utopljenca, temveč se je med tem, ko se je g. Flis z naporom vse življenske moči trudil rešiti Dolinška, počasi oblačil — in tebi nič, meni nič — odšel. Kakor čujemo, je bil Casanova neki toli predrzen, da se je obrnil celo na glavarstvo radi izplačila rešitvene talije.

O tržiški železnici. C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju razglašja: Glasom razglašja c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 8. julija 1905. l., št. 13339, se je o podrobnem načrtu za varijanto začetka proge do km 1113 in končne proge od km 13389 km do km 15314 lokalne železnice Kranj-Tržič, kakor tudi za projektirani industrijalni železnični tir od postaje Tržič do tvornice tvrdke Ed. Glanzmann in And. Gassner ukazal politični obhod in razlastilna razprava v zvezi z oddelitvijo požarnovarnih naprav na 26. julija 1905. l. in na naslednje dneve. S tem se tedaj splošno objavlja, da je v smislu § 13. naredbe trgovskega ministarstva z dne 29. maja 1880. l., drž. zak. št. 57, podrobni projekt od sedaj naprej do vstetega 25. julija t. l. med navadnimi uradnimi urami razgrnen vsakemu na vpogled. Nadalje se razglašja, da so operati za odkup zemljišč in sicer oni davčne občine Strazišče pri občinskem uradu Strazišče, oni za davčno občino Križe pri občinskem uradu

Križe, oni za davčno občino Bistrica pri občinskem uradu Kovor in oni za davčno občino Tržič pri tržiskem uradu Tržič, konečno operati o požarnovarni napravi, ki jo je narediti v davčni občini Bistrica pri občinskem uradu Kovor razgrneni vsakemu na vpogled.

V. promenadni koncert meščanske godbe se vrši danes zvečer točno ob 1/2 9. uri na glavnem trgu s sledečim sporedom: 1.) Wagner Rihard: koračnica; 2.) Franke: Uvertura; 3.) Ainberger: Dijaski valček; 4.) Schneider: Na jezeru, fran. polka; 5.) Wlassak: Slovenske pesmi, potpuri št. 3 in 6.) Wlassak: Jugoslovanska koračnica.

Tombola gasilnega društva v Kranju se je vršila minulo nedeljo ob mnogobrojni udeležbi na tukajšnjem glavnem trgu. Po tomboli je bil vrtni koncert na vrtu g. Petra Mayerja, ki je bil jako dobro obiskan.

V Radovljici so imeli minulo nedeljo v prid družbi sv. Cirila in Metoda velikansko slavnost, katero so priredila vsa ondota narodna društva. Pričakujemo odondod natančnejega popisa te slavnosti.

V Gorjah pri Bledu je umrl dne 11. julija g. Vincencij Černe, posestnik in trgovec, v starosti 72 let. N. v m. p.!

Klerikalni pretepač p. d. Joževčev iz Dražgoš je bil v Ljubljani pri deželnem sodišču dne 8. t. m. kaznovan na 8 mesecev ječe, ker je z nozem prerezal nekemu fantu trebuh.

Župnikom v Šmartnem je imenovan g. Sarec.

Umrl je slovenski pisatelj g. Ivan Trdin. Lahka mu zemlja!

Izskaz posredovalnega odseka slovenskega trgovskega društva Merkuro lačjeje se: kontorist za Ljubljano; pomočnik manufakturne in 2 pomočnika želez. in spec. stroke za Kranj; 3 pomočniki manufakturne za Gorico; pomočnik železninske in pomočnik galanterijske za Celje; poslovođa za mešano trgovino na Štajerskem; pomočnik mešane trgovine in učenec za deželo. — Službe iščejo: 4 pomočniki manufakturne stroke, 8 pomočnikov specerijske, 12 pomočnikov mešane, pomočnik galanterijske, kontorist, kontoristinja in 4 blagajničarke oziroma prodajalke.

Gospodarstvo.

Tedenski sejm v Kranju dne 10. t. m. Prignalo se je 242 glave goveje živine, 17 telet, 180 prašičev, 17 ovac, — koz, — buš, 50 kg pšenice K 9.—, prosa K 10.50, rž K 8.—, oves K 7.50, ajda K 8.—.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu juniju 1905 je 333 strank vložilo 76.279 K — vin., 329 strank dvignilo 59.356 K 35 vin., 16 strankam se je izplačalo posojil 27.860 K — vin. Stanje hranilnih vlog 3.748.061 K 52 vin. Stanje posojil 2.061.586 K 70 vin. Denarni promet 211.965 K 36 vin.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu juniju 1905 je 254 strank vložilo 87.154 K 48 vin. 189 strank vzdignilo 43.564 K 79 vin. 31 strankam se je izplačalo posojil 18.900 K — vin., denarni promet 326.788 K 65 vin.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki. V mesecu juniju 1905 je 111 strank vložilo 34.499 K — vin., 66 strank je dvignilo 14.533 K 19 vin., 4 strankam se je izplačalo posojil 4.200 K — vin. Stanje

hranilnih vlog 652.884 K 55 vin. Stanje posojil 559.578 K 77 vin. Denarni promet 71.266 K 90 vin.

Dobavni razpis. V dodatku k tozadevnemu, konec meseca maja t. l. v našem listu objavljenemu razpisu za dobavo pšenice, rži, ovsu, kruha, sena, slame, drv in premoga naznanja trgovska in obrtniska zbornica v Ljubljani, da ji je c. in kr. intendantca 3 kora v Gradcu sporočila, da se bo razpis dobave kruha in ovsu objavil meseca septembra 1905, dobavna razprava pa se bo vršila meseca oktobra 1905. Ponudbe za dobavo ovsu iz proste roke se bodo tako kakor žita sprejemale od 15. avgusta do konca septembra 1905. Pristavlja se, da je potrebščina za seno in slamo v postajah Celovec in Beljak že dokrita in da se vsled tega na tozadevne ponudbe ne bo moglo ozirati.

Domača knjižnica.

Piščalka. Mesečnik, posvečen protialkoholničenemu gibanju na Slovenskem. Ta list je izšel dne 1. julija t. l. Naročnina znaša do konca tega leta 2 K in se pošilja na g. Leop. Lénarda, Jagnjenica, pošta Radeče pri Zidanem mostu. Jo priporočamo.

Loterijska srečka dne 8. julija t. l.

Trst: 77 76 87 16 9

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospodinjstvu, kadar se
pravi kavinna pišča.

o o o

Zahtevajte le izvrstno kavo
s imenom «KATHREINER».

Zahvala.

Podpisani odbor prostovoljnega društva v Kranju izreka tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem onim činiteljem, ki so bodisi v gmotnem ali z darili pripomogli, da je tako lepo uspela v nedeljo dne 9. t. m. na korist društva prirejena tombola, p. n. slavnemu občinstvu pa na veliki udeležbi. Na pomoč! **Odbor.**

Posestvo

na Klancu pri Kranju

se prostovoljno proda.

Zraven spada hiša z vrtom, na katerem je zasajeno sadno drevje, dalje njiva z 20 merniki posetve in travnik.

Povpraša naj se pri posestniku **Jožetu Oblatcu** na Klancu št. 15 pri Kranju.

,Osební dohodnini'

obsegajoča zakonska določila o osebno-dohodninskem davku z obširnimi pojasnili, naknadnimi odloki in važnejšimi razsodbami upravnega sodišča glede tega davka, kakor tudi razne vzorce za napovedi, hišne izkaze i. t. d.

Uredil in sestavil **Valentin Žun**, c. kr. davčni nadzornik.

Naročila se sprejemajo že sedaj pri založniku **g. Ivanu Pr. Lampretu**, tiskarju v Kranju. Cena knjige K 1-20, s poštnino vred K 1-30.

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana,

Dunajska cesta 31 (zraven šrange).

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93-3

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Drelse

v Ljubljani.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specijaliteta:

103-55

valjični zastori (Rollbalken).

Tapetnik in preprogar

Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-42

V najem se da ali pa tudi pod ugodnimi pogoji proda

v prijaznem kraju ob okrajni cesti ležeče in v prav dobrem stanju se nahajajoče

malo posestvo

z gostilno, lepim vrtom, kegljiščem in drugimi gospodarski poslopji, pol ure oddaljeno od železniške postaje.

Kje? pove upravništvo «Gorenjca».

101-2

Hamburg-Amerika

94-5

Iz Ljubljane v

Novi York

z dobro prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak **ponedeljek, torek in četrtek** v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo **6 dni**. Pojasnila po večkrat brezplačno.

Josip Pogačnik
krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanju vrst **oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek**

in ogrinjal ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Istotam se dobe tudi vsakovrstni **dežniki in solnčniki** najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 80-6

6-52

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje
Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz **kavčuka** kakor tudi **zlata**, dalje **vravnalnice** in **obturatorji** se izvršujejo po **najnovejših metodah**.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in **cementu** kakor tudi vse **zobozdravniške operacije** izvršuje tu **specijalist**.
Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Slavnega lekarnarja in fizika dr. G. Schmidta

ušesno olje

hitro in temeljito odstranjuje perijodično gluhotu, tok iz ušes, šumenje v ušesih in slab sluh tudi v slučaju zastarelosti. — Steklenica z navodilom o uporabi stane 4 K. — Dobiva se v **lekarni »pri črnem orlu«** v Celovcu, Novi trg. 33-8

Imam v kleti

33-9

več sto hektolitrov

pristnega belega in črnega vina, nekaj fine rakije in brinjevca ter namiznega olja lastnega izdelka.

Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki ceni.

Ivan Pujman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra).

= Kmetovalci! =

138-21

MASTIN

za prašice, pujske, krave, teleta, vole, ovce, konje, perutnino i. t. d. Le pod tem imenom, ki je postavno kot znamka zavarovana, se dobi pristni dr. pl. Trnkóczyjev kranjski redilni prašek za prašice. Natholjši zdravi dodatek h krmi, ki se naj uporablja kot dietetično redilno sredstvo. Dobil je na tisoče zahvalnih pisem o izbornih uspehih najvišje medalje na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju.

1 zavoje za 50 vin. **pri vsakem trgovcu.** Po pošti 6 zavojev na naslov: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana. Razpetevalci dobe popust.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Savnika Kranju.

G. Tönnies

104-58

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.
Francis - turbine osobito za
žagine naprave vezane neposredno
z vrtilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-40

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopoljujejo na zahtevanje zastoj.

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

===== po 4 odstotke =====

brez odbitka rentnega daka

katerega plačuje hranilnica sama.

1-15

Stanje vlog K 3.731.138-87. Stanje hipoteknih posojil K 2.041.647-17.

Dobro izurjena, solidna
prodajalka - računarica

se takoj sprejme.

Kje? pove upravnistvo »Gorenjca«. 107-2

M. Suttner

urar v Kranju

priporoča svojo izborni zalogo **ur, zlat-
nine in srebrnine** po najnižjih cenah.
Ceniki zastoj in poštne prosto. Raz-
pošilja se na vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopj, želez-
ničarjem dobro poznana, najprejnejša
in natančna ura, prav fino kolenje. Pokrov
stanovitno bel. gld. 8-75, najfinjša znam-
ka, gld. 8-50. 114-58

He, prijatelj! 27-81

Kje kupuješ to barvo? Kakor
razvidim, je jako dobra, krije ter
suši in se tudi veliko lahko ž njo
pobarva!

Glej, glej! Ako greš v Kranj
od velike cerkve po glavnem trgu
proti Pungratu nasproti novo zidane
hiše gosp. Bedenka, pri

I. Wohlgemuthu

jo dobiš vsake vrste pravega
domačega izdelka, brez vsake zmesi
(Schwerspatt), kakor se nahaja v
nekaterih tovarniških barvah, tako
da delo lahko izvršiš lepo, dobro ter
poceni.

Le notri pojdi, ti žal ne bo,
akobi ti pale prav ne b'lo,
saj greš ven lahko.

Landaver

(angleškega izdelka), še v dobrem sta-
nju, ki je veljal K 2600—, se proda
za K 1000—.

Več se izve v upravnistvu »Gorenjca«. 109-2

Naprodaj

sta v Kranju na glavnem trgu
hiši št. 110 in 120

s pristavo zunaj mesta.

Proda se tudi posamezno.

105-8

Več pove upravnistvo »Gorenjca«.

Posamezne številke »Gorenjca«

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafika, Jurčičev
trg 3;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, glavni
trg;

Selci nad Škofjo Loko g. Jos. Bernik,
posestnik in mizar;

Radovljici g. Oton Homann, glavna
trafika;

Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilni-
čar in posestnik;

Hrušici g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek,
trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafika.

Najnovejše Bucherjeve patentirane trombe za gnojnico

priporoča 98-4

Trgovina z meša-
nim blagom Peter

Majdič „MERKUR“
v Kranju.

Izšla je

„Dobra kuharica“

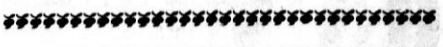
pisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja
v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po
pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1800 receptov za
pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe,
ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno
v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega sta-
lišča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-
harskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna
gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige. 10-38

Naj-
boljša

Naj-
cenejša

kolesa

in šivalni stroji

se dobe pri

65-11

Lovrencu Rebolju v Kranju.

Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
 Original Singer šivalni stroji so neutrpljivi za obrt in domačo rabo.
 Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratoviščih.
 Original Singer šivalni stroji so nepreosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.
 Original Singer šivalni stroji so posebno pripravljeni za moderno umetno vezenje. Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. šivalni stroji, deln. družba

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 4.

7-15

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

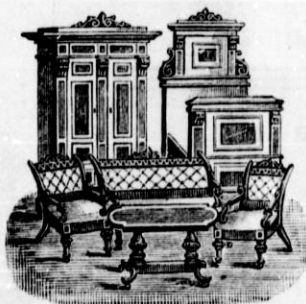
Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogala zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gostilniški stoli.

97-58

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestinih baiah. Veliki prostori, priključno in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-ešalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Zahtevajte pri nakupu Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad
 119-54 ime „**Schicht**“ in varstveno znamko „**jelen**“.

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)